

Školní vzdělávací program školní družiny

„Klidný přístav pro děti plný pohody
a
vzájemného porozumění“

Obsah Školního vzdělávacího programu:

1. Úvod do filozofie školní družiny

2. Představení školní družiny

- Věcné a organizační podmínky (Vnitřní řád školní družiny)
- Sociální prostředí (personální podmínky, materiální a ekonomické podmínky)

3. Obsah vzdělávání

- Vzdělávací cíle
- Klíčové kompetence
- Vzdělávací oblasti
- Nabídka činností ve školní družině

4. Evaluace

- Evaluace Školního vzdělávacího programu a zpětná vazba

1. ÚVOD

Tento program vznikl na podkladě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a po absolvování semináře „Vybrané legislativní otázky Školního vzdělávacího programu“. Byl zpracováván ve školním roce 2005/2006. Konečná verze Školního vzdělávacího programu byla zpracována ve školním roce 2006/2007.

Filozofie školní družiny

V tomto školském zařízení výchovy mimo vyučování se snažíme děti mladšího školního věku seznámit s možnou škálou zájmových aktivit. Nabídkou různých činností prohlubujeme jejich školní znalosti, zájmovými činnostmi rozvíjíme jejich osobnost a zdokonalujeme jejich sociální dovednosti. Snažíme se také společně s rodiči čelit sociálně patologickým jevům ohrožujícím děti a vybavit je vědomostmi, dovednostmi a postoji posilujícími odolnost vůči nástrahám, které současná společnost připravuje.

Je pro nás velmi důležité, aby se děti ve školní družině cítily příjemně a bezpečně, aby zde smysluplně a zajímavě prožily svůj volný čas. Chceme a velmi se snažíme, aby školní družina byla pro děti „klidný přístav“ plný pohody a vzájemného porozumění.

2. PŘEDSTAVENÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Vnitřní režim školní družiny

a) Začátek provozu ŠD:

V 6:30 hod. začíná ranní služba v ŠD. Vychovatelka přebírá dítě osobně od rodiče, který ho přivádí do určené třídy v ŠD. Tímto za dítě přebírá odpovědnost až do doby jeho odchodu do školní budovy na vyučování. Vychovatelka zařazuje klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření. V 7:40 hod. odvádí děti do šaten v budově školy. Od 7:40 hod. do 8:00 hod. má v těchto šatnách dozor nad všemi žáky. O ranní službu se vychovatelky střídají podle plánu rozpisu služeb.

b) Provoz po skončeném vyučování:

Po skončeném vyučování přebírá vychovatelka děti osobně od učitele. Děti odvádí do šaten a pak do určené třídy, kde se děti přezouvají. Vychovatelka má za děti odpovědnost po celou dobu jejich pobytu v ŠD, mimo pobytu dětí na zájmových kroužcích, kde tuto odpovědnost přebírá lektor, který organizuje činnost kroužku. Děti předává vychovatelka přímo lektorovi, který jí je opět osobně předává.

c) Oběd:

Před obědem vychovatelka dbá na dodržování hygienických návyků dětí. Správně děti motivuje před odchodem do školní jídelny, kde s dětmi obědvá a dbá na zásady správného stolování a kázeň dětí při obědě.

d) Polední činnosti:

Po obědě vychovatelka zařazuje odpočinkové a relaxační činnosti s ohledem na odpočinek po vyučování.

e) Zájmové činnosti:

Po odpočinkové a relaxační činnosti je zařazena jakákoliv činnost zájmová (výtvarná, pracovní, hudební, dramatická...) umožňující dětem seberealizaci, ale i další poznávání a rozvoj pohybových dovedností.

f) Rekreační činnosti:

Od 14:00hod. do 15:30 hod. následuje pobyt venku v areálu školy, který slouží k regeneraci sil, kde převažuje aktivní odpočinek. V určené dny vychovatelka s dětmi organizuje činnosti mimo areál školy (vycházky, exkurze, výlety...).

g) Příprava na vyučování:

Od 15:30hod. do 16:00hod. děti odpočívají a svačí. Pak může probíhat příprava na vyučování, ať již formou vypracovávání domácích úkolů nebo zábavných procvičování učiva formou didaktických her nebo získávání doplňujících poznatků při praktických činnostech (práce s knihou, časopisy, poslechové činnosti).

h) Konec provozu v ŠD

Provoz ŠD končí v 18:00hod. děti odcházející s vychovatelkou do třídy, kde je tzv. konečná služba, uvedou před odchodem svou třídu do pořádku. Vychovatelka předává děti končící vychovatelce osobně, s písemným seznamem a časy jejich odchodů. Vychovatelka mající tzv. konečnou službu dbá, aby byla vypnutá kopírka, vylitá nádoba na čaj, zhasnuto ve třídách i na chodbě, zavřená okna a zamčené třídy i budova ŠD.

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tento vnitřní řád školní družiny.

Tato směrnice určuje pravidla provozu, a režim školní družiny.

Poslání školní družiny

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky. Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí a jejich zákonných zástupců ve školní družině a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

1.1 Žáci jsou povinni

- a) řádně docházet do školní družiny,
- b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem,

- d) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- e) oznamovat údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a změny v těchto údajích.

1.2 Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků.

1.3 Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti. Udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.

1.4 Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

1.5 Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu.

1.6 Žák nenosí do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob.

1.7 Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům družiny se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

2. Provoz a vnitřní režim družiny

2.1 O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

2.2 Změnu odchodu dítěte, která se neshoduje se zápisním lístkem, mohou rodiče uvést písemně a poslat po dítěti přímo vychovatelce, pokud uvedli v zápisním lístku žádost o nepravidelné odchody.

Děti nejsou z bezpečnostních důvodů z ŠD pouštěny domů po telefonickém požádání rodičů.

2.3 Výše úplaty na jeden školní rok je stanovena částkou 2 500,- Kč na dítě. Splatnost úplaty je možné rozložit do splátek a to vždy nejpozději do patnáctého dne v měsíci (počínaje první splátkou 15. 9. a konče 15.6. daného školního roku). V případě opomenutí platby budou rodiče upozorněni na nedoplatek ekonomem školy e-mailem.

2. 4 Vyšší úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže

- a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,

b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo

c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

2.5 Pokud za dítě není uhrazena úplata, ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny.

3. Organizace činnosti

3.1 Provozní doba ŠD – ranní družina od 6:30 hod do 7:40 hod
- odpolední družina od 11:40 hod do 18:00 hod

3.2 Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka nejdříve podle možnosti informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný,

- a) na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě,
- b) na základě předchozí dohody s obecním úřadem kontaktuje pracovníka obecního úřadu,
- c) požádá o pomoc Policii ČR,

3.3 Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků.

3.4 Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitel školy na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny.

3.5 Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování (příklad) zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

4. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před rizikovým chováním a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,

4.1 Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově, nebo mimo budovu při akci pořádané školou žáci ihned ohlásí. Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli, provedou o tom písemný záznam. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.

4.2 Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

4.3. Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka.

Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

5. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů

5.1 U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy či osob je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.

5.2 Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně svému třídnímu učiteli. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí - uzamykání šaten, tříd.

5.3. Do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí.

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů

6.1. Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základním vzdělávání.

6.2. Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

3.OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací cíle:

Pro zájmové vzdělávání dětí mladšího školního věku ve školní družině platí obecný cíl- „Výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, a to pomocí složek výchovy, zpravidla označované jako rozumová, mravní, tělesná, estetická, pracovní“.

V zájmovém vzdělávání školní družiny pro děti mladšího školního věku usilujeme o naplňování těchto cílů:

- a) Osvojování zásad společenského chování, rozvíjeně sociálních vztahů a sounáležitosti s okolím (empatie).
- b) Vytváření a podporování“zdravých vztahů v kolektivu“.
- c) Vytváření příležitostí ke spolupráci.
- d) Rozvíjení individuálních schopností, dovedností.
- e) Schopnost plánovat a hodnotit vlastní činnost.
- f) Spolupodílet se na plánování, tvorbě a hodnocení činnosti (participace).
- g) Podporování vlastní iniciativy.
- h) Orientace v čase a prostou.
- ch) Rozvíjení komunikačních schopností a rozšiřování slovní zásoby.
- i) Samostatné vystupování a jednání.
- j) Poznávání informační a komunikační technologie.
- k) Utváření pracovních návyků.
- l) Rozvíjení samoobslužných návyků.
- m)Vytváření kladného vztahu k práci všeho druhu.
- n) Pedagogické ovlivňování zdravého životního stylu.

Klíčové kompetence:

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně , ale různými způsoby se prolínají a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání.

Pro etapu zájmového vzdělávání ve školní družině jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- 1.kompetence k učení
- 2.kompetence k řešení problémů
- 3.kompetence komunikativní
- 4.kompetence občanské
- 5.kompetence sociální a personální
- 6.kompetence k trávení volného času

1.kompetence k učení (očekávané kompetence dítěte)

- klade si záměrně i spontánně otázky , hledá na ně odpovědi
- všímá si souvislostí
- vědomosti uplatňuje v praxi
- hledá efektivní způsoby k realizování činností
- učí se s chutí práci dokončit
- vyhledává, třídí a využívá informace v tvůrčích činnostech i praktickém životě
- samostatně pozoruje, experimentuje a vyhodnocuje
- chápe důležitost celoživotního vzdělávání

2.kompetence k řešení problémů (očekávané kompetence dítěte)

- všímá si problémů a tyto problémy se snaží řešit
- chápe a přemýšlí o nesrovnalostech
- přemýšlí a plánuje způsob řešení, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- dokáže obhájit svoje řešení, ale je ochotno přijmout i řešení druhých
- řeší důsledky svého jednání

3.kompetence komunikativní (očekávané kompetence dítěte)

- vědomě formuluje své myšlenky a dokáže je vyjádřit ústně, písemně i vhodnými gesty
- kultivovaně komunikuje
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu
- ovládá řeč, vede smysluplný dialog
- správně intonuje, naslouchá, diskutuje
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit

4.kompetence občanská (očekávané kompetence dítěte)

- učí se znát svá práva i práva ostatních
- vnímá nespravedlnost a dovede se jí bránit
- uvědomuje si povinnosti
- respektuje a posiluje sociálně kulturní hodnoty
- dbá na své osobní zdraví
- chápe základní ekologické souvislosti a „ enviromentální problémy“ (ochrana životního prostředí)
- uznává tradice, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

5.kompetence sociální a personální (očekávané kompetence dítěte)

- účinně spolupracuje a společně s pedagogy vytváří pravidla, kterými se následně řídí
- vytváří si vlastní názory a postoje, přejímá zodpovědnost, váží si práce a úsilí druhých
- projevuje ohleduplnost a úctu při jednání s druhými
- dovede se přiměřeně prosadit i podřídit

6.kompetence k trávení volného času (očekávané kompetence dítěte)

- učí se smysluplně naplňovat svůj volný čas
- orientuje se v nabídce rozmanitých volnočasových aktivit a jejich propojování
- rozhoduje se při výběru atraktivních aktivit podle svých individuálních schopností a dovedností
- umí se správně rozhodnout při organizaci a naplňování vlastního volného času

Vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Naše školské zařízení pro zájmové vzdělávání – školní družina propojuje tuto vzdělávací oblast s reálným životem a s praktickou zkušeností dětí. Umožňujeme zvládnutí nových životních situací i nové role žáka, pomáháme dětem při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Podmínkou úspěšné výchovy a vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek dětí vycházejících z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT je členěn do pěti tematických okruhů.

Tematický okruh – MÍSTO, KDE ŽIJEME naplňujeme ve školní družině s dětmi od 1 až 5 ročníku prvního stupně následovně.

- 1) Děti objevují a poznávají místa nejbližšího okolí.
- 2) Učí se definovat pojmy – vlast, domov, rodina. Hledají souvislosti.
- 3) Zařazujeme tematické vycházky, pomáháme dětem orientovat se v dopravě a v dopravních situacích.
- 4) Zprostředkováváme a umožňujeme dětem návštěvy dopravního hřiště z využitím při dopravní výchově.
- 5) Vedeme děti k správným dopravním návykům při bezpečné cestě do školy.
- 6) Zprostředkováváme dětem všechny informace o škole a školní družině, pomáháme jim se zde orientovat.
- 7) Organizujeme průběžně činnosti a akce k Vánocům, Velikonocům a jiným tradicím.
- 8) Umožňujeme a pomáháme dětem zkrášlovat naše okolní prostředí.
- 9) Umožňujeme dětem návštěvy knihovny, motivujeme je ke čtení, správnému porozumění čteného textu.
- 10) Nabízíme a organizujeme sportovní akce.
- 11) Umožňujeme dětem poznat město, ve kterém žijeme.
- 12) Děti objasňují a definují pojmy minulost a současnost.
- 13) Učí se určovat polohu v kraji.
- 14) Poznávají a reprodukují pověsti a pohádky.
- 15) Definují a poznávají svět kolem nás, zjišťují základy cestování.
- 16) Rozlišují, porovnávají kontinenty.

V tematickém okruhu LIDÉ KOLEM NÁS si děti mladšího školního věku osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi následovně.

- 1) Rozlišují a porovnávají základní práva a povinnosti
- 2) Osvojují si pravidla společenského chování.
- 3) zaujímají kladný vztah ke spolužákům.
- 4) Vedeme je k předcházení šikany.
- 5) Definují pojmy : Vlastnictví, peníze (ochrana majetku vlastního i společného)
- 6) Vysvětlují a zdůvodňují důležitost empatie (schopnost vcítit se a porozumět druhým)
- 7) Účastníme se různých společenských akcí společně s rodiči.
- 8) Zprostředkováváme mediální výchovu. Rozlišujeme skutečnost – fikci.

V tematickém okruhu LIDÉ A ČAS se děti z prvního stupně ve školní družině učí orientovat se v dějích a čase takto.

- 1) Využívají časové údaje při řešení různých situací v denním životě.
- 2) Rozlišují děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.
- 3) Aplikují způsob měření času.
- 4) Zdůvodňují proč se čas měří.
- 5) Objevují a analyzují, jak události postupují časem.
- 6) Zjišťují, že všechno má svou historii (využití návštěv muzeí..).
- 7) Porovnávají vývoj člověka (časová křivka).
- 8) Zjišťují, že čas je vyčerpateľná jednotka. Získávají úctu ke svému volnému času.
- 9) Zdůvodňují, argumentují a porovnávají svůj denní režim a denní režim ostatních.
- 10) Porovnávají časové posloupnosti (Jak vypadal svět dříve...).

V tematickém okruhu ROZMANITOSTI PŘÍRODY jsou děti mladšího školního věku ve školní družině vedeny k tomu, aby si uvědomily, že vše co se děje na Zemi je ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.

- 1) Využíváme přírody k dosahování i výchovných cílů.
- 2) Vytváříme u dětí kladný vztah k přírodě.
- 3) Motivujeme je vlastním příkladem k ochraně přírody.
- 4) Využíváme rozmanitosti přírody v různých ročních obdobích.
- 5) Pracujeme s přírodninami.
- 6) Organizujeme hry v přírodě (používáme smyslové vnímání).
- 7) Pečujeme o pokojové rostliny.
- 8) Pozorujeme přírodu.
- 9) Sledujeme rovnováhu v přírodě.
- 10) Ověřujeme společně teoretické poznatky v přírodě.
- 11) Formulujeme pojmy : VESMÍR – ZEMĚ (Planetárium).

V tematickém okruhu ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ děti z 1. až 5. třídy poznávají především sami sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby.

- 1) Děti pojmenovávají a poznávají vlastní tělo.
- 2) Zjišťují důležitá fakta o různých nemocech a úrazech. Zjišťují prevenci nemocí a předcházení úrazů.
- 3) Učíme se poskytovat první pomoc (důležitá telefonní čísla).
- 4) Dbáme společně na bezpečnost.

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA umožňuje dětem jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Tato vzdělávací oblast je zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova, Výtvarná výchova a Dramatická výchova.**

Ve školní družině se snažíme *při hudební výchově* děti učit vyjadřovat se uměleckými prostředky. Vedeme je prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání.

1. Vzájemně podporujeme hudební činnosti, kterými ovlivňujeme a rozvíjíme celkovou osobnost dítěte.
2. Děti vyjadřují hudbu a reagují na ni pomocí pohybu, tance a gest.
3. Poznáváme hudbu ve všech jejích žánrech.
4. Děti hudbu analyzují a interpretují.

5. Rozvíjíme u dětí hudební schopnosti.
6. Kultivujeme pěvecký i mluvený projev (zpíváme).
7. Uplatňujeme a posilujeme správné pěvecké návyky.
8. Umožňujeme rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, prožívání, představivost a fantazii.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.

Ve školní družině u dětí rozvíjíme výtvarné, estetické cítění takto:

1. Učíme se vnímat, chápat a prožívat krásno.
2. Rozvíjíme fantazii, představivost a tvořivost.
3. Napomáháme dětem při třídění jejich vkusu.
4. Podporujeme a umožňujeme uspokojování a rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a schopností každého dítěte.
5. Učíme se vyjadřovat uměleckými prostředky.
6. Upřednostňujeme vlastní tvorbu před reprodukcí.
7. Nabízíme dětem vlastní tvořivé aktivity, které jim přináší emocionální zážitky, které jsou pak pro ně silným motivačním prvkem, důležitým pro další tvůrčí práci.
8. Seznamujeme děti s různými výtvarnými technikami (malba, kresba, kombinované techniky.....).
9. Rozvíjíme u dětí výtvarné návyky.
10. Snažíme se poznávat a chápat výtvarné umění, prostřednictvím návštěv výstav, besed s výtvarníky a prací s literaturou.

Při dramatické výchově děti ve školní družině:

1. Se snaží zvládat základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla.
2. Zjišťují a rozlišují základní emoce. Snaží se je hlasem a pohybem vyjadřovat a rozpoznávat v chování druhých.
3. Zkoumají témata a konflikty na základě vlastního jednání.
4. Prostřednictvím dramatických aktivit zjišťují sociální role.
5. Konfrontují s pomocí vychovatelek svůj zážitek z dramatického díla.
6. Prostřednictvím dramatických situací procvičujeme dosud nabyté dovednosti a vědomosti dítěte.
7. Prostřednictvím tématických vycházek, encyklopedií .....seznamujeme děti s významnými památkami, osobnostmi.....

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ přináší základní podněty při ovlivňování zdraví, s nimiž se děti seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě.

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ je vymezena a realizována v souladu s věkem dětí ve vzdělávacích oborech *Výchova ke zdraví a Tělesná výchova (Tělovýchovné aktivity)*.

Vzdělávací obor *Výchovu ke zdraví* ve školní družině naplňujeme takto :

1. Učíme děti aktivně rozvíjet a chránit zdraví a také za ně být zodpovědný.
2. Podporujeme a společně vytváříme zdraví denní režim.
3. Ovlivňujeme děti při vytváření zdravého životního stylu.
4. Učíme je rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky (alkohol, drogy....)
5. Seznamujeme děti se stavbou těla a jeho funkcí.

6. Vedeme děti k fyzické a psychické rovnováze, podporujeme zdravou komunikaci v kolektivu.

Při tělovýchovných aktivitách:

1. Rozvíjíme fyzickou zdatnost.
2. Umožňujeme stmelování kolektivu v rámci pohybových aktivit (kolektivní hry).
3. Na pomáháme dětem k uspokojování potřeb pohybového vyžití.
4. Zařazujeme tělovýchovné chvílky (správné držení těla, dechová cvičení....).
5. Posilujeme pozitivní vztah k pohybovým aktivitám.
6. Rozvíjíme individuální potřeby, zájmy, schopnosti každého dítěte.
7. podporujeme Rozvoj osobnosti dítěte.
8. Při pohybových aktivitách rozvíjíme kladné charakterové a morální vlastnosti.
9. Učíme děti myšlenku, že pohyb je součástí každodenního života.
10. Dítě zjišťuje, že pohybem obohacuje své zdraví.
11. Učíme děti mít radost z pohybu.
12. Rozvíjíme pohybové nadání dětí.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE vychází z konkrétních životních, posiluje široké spektrum pracovních činností a přispívá k vytvoření životní a profesní orientace dětí.

Ve školní družině využíváme tyto okruhy pracovních – technické činnosti:

- práce s různými materiály (karton, papír, dřevo, korálky, drát....)
- práce se stavebnicemi
- montážní a demontážní činnosti (opravy, údržba)
- modelářské práce
- pěstičské práce (pokojové květiny)
- příprava pokrmů
- seznamování různými profesemi (besedy, exkurze)

Tyto tematické okruhy zprostředkováváme a organizujeme s dětmi takto:

1. Děti si zdokonalují manuální dovednosti.
2. Rozšiřují své vědomosti o technické poznatky.
3. Aplikují poznatky v praxi.
4. Prohlubují si zájem o tvořivou práci.
5. Činnostmi rozvíjejí technické myšlení a představivost.
6. Podporujeme přirozenou touhu dětí po aktivním uplatnění.
7. Činnostmi se snažíme přispívat k profesní orientaci dětí.

Nabídka činností ve školní družině

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost dítěte

Pracovní – práce s různými materiály:

- S papírem – papírové skládanky
- Se sádrou – odlévání stop, sádrové kachle a ozdoby
- S korálky – výroba šperků
- S lýkem a slámou – výroba figurek, ozdob
- S drátem – drátování (vyplétání obrazců, obplétání předmětů, výroba šperků)
- S přírodninami – kameny, škeble, listy, koření, dřevo
(vypalování obtisky, koláže, polepování)
- Z odpadových materiálů (kelímky, krabičky, plastové lahve, roličky)

Děti se těmito výrobky aktivně účastní na výzdobě třídy, prostor školní družiny i školy.

Literárně – dramatická výchova

Klade důraz na rozvoj schopností, jako je tvořivost, představivost, komunikativní dovednosti, pochopení dějů a jevů, které dítě obklopují (dramatizace příběhu, scénky, pohádky, pantomimické hry).

Hudební výchova – zpěv s doprovodem flétny, kytary

rozvoj rytmu pomocí Orfových nástrojů, rytmických říkadel a různých her
hudební soutěže
hudba k poslechu a tanci

Dopravní výchova – pomocí různých her

a navozením dopravních situací
učíme děti, jak se správně chovat,
orientovat a pohybovat v silničním provozu (např.: Kimovy hry
s dopravními značkami, dopravní kvízy, scénky.....)

Výtvarné – zobrazování přírody, věcí

tématické kreslení

používání různých výtvarných technik

(koláže, práce s textilem, přírodními materiály)

výtvarná hra spojená s experimentem (rozfoukávání barevných skvrn)

Tyto výtvarné činnosti zahání pocit nudy, přináší dětem radost a uspokojení. Je pro ně velmi důležité vidět, jak jejich práce zkrášluje prostory tříd školní družiny, školy a působí radost ostatním.

Příprava na vyučování – zábavné procvičení učiva formou didaktických her
upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a
dalších činnostech (soutěže Kufr, Riskuj, Bingo
stolní hry – „Ukaž, co víš“
smyslové hry)

- získávání dalších doplňujících poznatků při praktických činnostech
(např.: vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou, časopisy,
encyklopediemi)
- vypracovávání domácích úkolů vždy se souhlasem rodičů
po 15. hodině.

Odpočinkové činnosti- mají za úkol odstraňovat únavu

Například: společné čtení knih a časopisů
poslech kaset a videokazet
relaxační uvolnění hudbou
stolní a námětové hry
společenská komunikace(učíme se vyslechnout druhého a diskutovat
o problémech)

Prezentace ŠD- dílny pro rodiče s dětmi (vánoční, velikonoční)

- pomáháme při organizaci, společně vyrábíme
- společně vyrábíme
- výroba výrobků k zápisu budoucích prvňáčků do prvních tříd

Rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil

Například: hry v přírodě a na hřišti
Zážitkové, ekologické hry
Sportovní turnaje a soutěže
Poznávací hry (sběr přírodnin a jejich určování)
Sezónní, pohybové hry (bobování, sáňkování)
Vycházky s různými náměty (do přírody, do nejbližšího okolí)

Kulturní akce návštěvy dětských divadelních představení
divadelní představení organizované ve školní tělocvičně
besedy o různých zajímavostech za přispění rodičů, prarodičů.....
akce k různým kulturním výročím (Dny japonské kultury v Praze)

Sportovní akce a aktivity sportovní odpoledne

soutěže, turnaje (MDD, konec školního roku)
návštěvy areálu zdraví
dopravní hřiště.....

ŠKOLNÍ DRUŽINA – TEMATICKÝ PLÁN

„KLIDNÝ PŘÍSTAV VZÁJEMNÉHO POROZUMĚNÍ, POHODY A ODPOČINKU“

Září

VE ŠKOLE A V DRUŽINĚ JSME JAKO DOMA

- SEZNAMUJEME SE S PRAVIDLY A VNITŘNÍM ŘÁDEM
- SEZNAMOVACÍ HRY
- SPOLEČNÉ SESTAVENÍ TŘÍDNÍCH PRAVIDEL

ŘÍJEN

PODZIMNÍČEK

- SLEDOVÁNÍ PODZIMNÍ PŘÍRODY
- VÝROBKY Z PŘÍRODNIN
- PŘÍRODOVĚDNÉ SOUTĚŽE, HÁDANKY A KVÍZY
- TĚLO JE NUTNO OTUŽOVAT
- NÁVŠTĚVY SOLNÉ JESKYNĚ
- **ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL**

LISTOPAD

SVĚTLA UBÝVÁ .....

- VYRÁBĚNÍ LAMPIÓNŮ A SVĚTÝLEK
- SPOLEČNÉ MARTINSKÉ SVÍCENÍ S RODIČI
- PREZENTACE A VYRÁBĚNÍ NA VÁNOČNÍCH DÍLNÁCH

PROSINEC

ČAS VÁNOC SE BLÍŽÍ.....

- ADVENTNÍ KALENDÁŘ
- KOUZLENÍ A MIKULÁŠSKÁ BESÍDKA
- DÁRKY A PŘEKVAPENÍ
- POSLECH A ZPÍVÁNÍ VÁNOČNÍCH KOLED
- VÁNOČNÍ ZVYKY A SYMBOLY
- VÁNOČNÍ BESÍDKA A NADĚLOVÁNÍ

LEDEN

VLÁDA PANÍ ZIMY

- ZIMNÍ MALOVÁNÍ
- PŘÍPRAVA DÁRKŮ PRO BUDOUCÍ PRVNÁČKY
- HRY NA SNĚHU
- POVÍDÁNÍ O VYSVĚDČENÍ A ZNÁMKÁCH
- ODPOLEDNE PRO PŘEDŠKOLÁKY

ÚNOR

MASOPUSTNÍ REJE A DOVÁDĚNÍ

- PŘÍPRAVA KARNEVALOVÝCH MASEK
- KARNEVAL
- BEZPEČNOST V ZIMĚ
- **PREVENCE PATOLOGICKÝCH JEVŮ**

BŘEZEN

DNY SE PRODLUŽUJÍ....

- ROZMANITOST PŘÍRODY
- **ZVÍŘATA**
- ROČNÍ OBDOBÍ
- PEXESIÁDY, PIŠKVORKIÁDY – DRUŽINOVÉ TURNAJE
- PREZENTACE A VYRÁBĚNÍ NA VELIKONOČNÍCH DÍLNÁCH

DUBEN

SVÁTKY JARA – VELIKONOCE

- **ROČNÍ OBDOBÍ**
- POVÍDÁNÍ O VELIKONOCÍCH
- VELIKONOČNÍ VÝROBKY
- APRÍLOVÉ VTÍPKY A DOVÁDĚNÍ

KVĚTEN

MAMINKY MAJÍ SVÁTEK

- POVÍDÁNÍ O RODINĚ
- DÁREČKY PRO MAMINKY
- PŘÍRODA V KVĚTU
- **VESMÍR**

ČERVEN

PRÁZDNINY SE BLÍŽÍ....

- OSLOVA MDD – SOTĚŽE A HRY NA ŠKOLNÍM – HŘIŠTI
- PŘÍRODNÍ KRÁSY
- CIZÍ ZEMĚ – UŽ SE TĚŠÍM KAM POJEDU
- ROZLOUČENÍ S KAMARÁDY

4. ZABEZPEČENÍ DĚTÍ S 1. – 5. STUPNĚM PODPORY

Zabezpečení podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školní družině

Při zájmovém vzdělávání budou zohledňovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Při práci s těmito žáky budou dbát vychovatelé na úzkou spolupráci s třídním učitelem, speciálním pedagogem, vedením školy a hlavně se zákonnými zástupci žáka.

- všichni vychovatelé se seznámí s daným postižením žáka
- respektují zvláštnosti a možnosti žáka
- zapojují žáka dle možností do všech výchovných aktivit
- kompenzují znevýhodnění jinými činnostmi, v nichž je žák úspěšný
- vyhledávají činnosti, ve kterých může být žák úspěšný, chválí ho za snahu
- dodržují relaxační přestávky, střídání činností
- navozují pocit bezpečí a příjemnou atmosféru na práci
- spolupracují s rodiči

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

5. EVALUACE

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti školního programu a o konkrétních činnostech ve školní družině, o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu.

V praxi vyhodnocujeme činnosti a výchovnou práci denním nebo týdenním hodnocením s ohledem na stanovená kritéria.

Kritéria vycházející z rámcových i specifických cílů RVP pro mladší školní věk:

1. Výchova ke zdravému životnímu stylu
2. Posilování komunikačních dovedností
3. Zvyšování sociálních kompetencí
4. Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování (ovládání negativních citových reakcí...)
5. Schopnost najít své místo ve skupině
6. Formování životních postojů

Závěr:

Před naším pedagogickým kolektivem stojí spousta konkrétních úkolů. Chceme dětem vytvořit prostředí, které umožňuje společnou činnost v době mimo vyučování v nestresujících situacích a funkčním prostoru, jež splňují podmínky podnětnosti, navozují kreativitu a dávají příležitost k seberealizaci. Důležitým prvkem je pro nás interakce všech zúčastněných činitelů, mezi něž patří sociální klima školy, empatie vychovatelek, režim dne s dostatkem pohybu a navození podnětných aktivit, otevřené vztahy mezi vychovatelkami, dětmi a rodiči, mezi něž patří sociální klima školy, empatie vychovatelek, režim dne s dostatkem pohybu a navození podnětných aktivit, otevřené vztahy mezi vychovatelkami, dětmi a rodiči.